

การจัดการเงินสด

อ.ดร.ณัฐนิชา กติบบัวบาน

การจัดการเงินสด

- เงินสด(Cash) สินทรัพย์ที่กิจการเป็นเจ้าของ ใช้หนี้ใดตามกฎหมาย แต่โดยตัวเองไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non earning-asset)
- หลักการจัดการเงินสดคือ พยายามให้เงินสดเข้าเร็ว ชะลอการจ่ายให้ช้า และถือเงินสดไว้ไม่มากเกินไป

วัตถุประสงค์ของการจัดการเงินสด

1. ค่าใช้จ่ายประจำในการดำเนินงานตามปกติ เป็นการรักษาสภาพคล่อง
2. ความปลอดภัย หรือ การป้องกันเงินสดขาดมือเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน
3. การเก็บกำไร
4. การดำรงเงินฝากขั้นต่ำ
5. การรักษาเครดิตของธุรกิจ
6. เพื่อให้ธุรกิจได้มีการวางแผนทางการเงิน

การจัดการเงินสดอย่างมีประสิทธิภาพ

- 1. เพื่อให้มีเงินสดพอใช้ (Synchronization of Cash Flow)
- ทำให้วงจรกระแสเงินสดมีประสิทธิภาพ (Effectiveness of Cash Cycle)
- 3. การกำหนดยอดเงินสดขั้นต่ำ (Determination of minimum Cash Balance)

วงจรกระแสเงินสดที่มีประสิทธิภาพ

$$CCC = DSO + DSI - DPO \text{ ----- (2)}$$

เมื่อ CCC = วงจรการเปลี่ยนแปลงของเงินสด

โดย ระยะเวลาในการเรียกเก็บหนี้ (DSO) = $\frac{\text{ลูกหนี้การค้า x จำนวนวันใน 1 ปี}}{\text{ยอดขาย}}$

ระยะเวลาการหมุนของสินค้า (DSI) = $\frac{\text{สินค้าคงเหลือ x จำนวนวันใน 1 ปี}}{\text{ยอดขาย}}$

ระยะเวลาการจ่ายชำระหนี้ (DPO) = $\frac{\text{เจ้าหนี้การค้า x จำนวนวันใน 1 ปี}}{\text{ยอดขาย}}$

วงจรกระแสเงินสด

วงจรการเปลี่ยนแปลงเงินสดของบริษัท รักสยาม จำกัด

รายการ	25X1	25X2	25X3	25X4	25X5	25X6	25X7
ระยะเวลาในการเรียกเก็บหนี้ (DSO)	35	38	44	50	37	32	30
ระยะเวลาการหมุนของสินค้า (DSI)	60	40	30	25	20	18	10
ระยะเวลาในการจ่ายชำระหนี้ (DPO)	41	58	50	48	55	60	62
วงจรการเปลี่ยนแปลงของเงินสด (CCC)	54	20	24	27	2	(10)	(22)

งบประมาณเงินสด

งบประมาณเงินสด (cash budget) หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการพยากรณ์เงินสดรับและเงินสดจ่ายของธุรกิจในอนาคตสำหรับช่วงระยะเวลาหนึ่ง

ส่วนประกอบของงบประมาณเงินสด

1. รายการดำเนินงาน

1.1 ประมาณการเงินสดรับ

1.1.1 เงินสดรับจากการขายสินค้าหรือบริการ

1.1.2 เงินสดรับจากการรับชำระหนี้ของลูกหนี้

1.1.3 เงินสดรับจากการขายสินทรัพย์ต่าง ๆ

1.1.4 เงินสดรับจากรายได้อื่น ๆ

1.2 ประมาณการเงินสดจ่าย

1.2.1 เงินสดจ่ายเพื่อซื้อวัตถุดิบหรือสินค้า

1.2.2 เงินสดจ่ายเพื่อการชำระหนี้แก่เจ้าหนี้

1.2.3 เงินสดจ่ายเพื่อซื้อสินทรัพย์ต่าง ๆ

1.2.4 เงินสดจ่ายเป็นค่าดำเนินงาน

1.2.5 เงินสดจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

1.2.6 เงินสดจ่ายเป็นเงินปันผล

2. รายการวางแผนทางการเงิน

- 2.1 การกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินในระยะสั้น
- 2.2 การขายหลักทรัพย์ที่อยู่ในความต้องการของตลาด
- 2.3 การจ่ายเงินชำระหนี้ระยะสั้น
- 2.4 การจ่ายดอกเบี้ย
- 2.5 การซื้อหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด

รูปแบบของงบประมาณเงินสด

(1) ชื่อกิจการ

(2) งบประมาณเงินสด

(3) สำหรับระยะเวลา ตั้งแต่ วันที่ พ.ศ. 25XX

หน่วย – บาท

	เดือนที่ 1	เดือนที่ 2	เดือนที่ 3	เดือนที่ 4
(4) เงินสดต้นงวด	xx	xx	xx	xx
รายการดำเนินงาน				
(5) เงินสดรับ	xx	xx	xx	xx
เงินสดรวม	xx	xx	xx	xx
(6) หัก เงินสดจ่าย	(xx)	(xx)	(xx)	(xx)
(7) เงินสดคงเหลือ	xx	xx	xx	xx
(8) หัก เงินสดขั้นต่ำที่ต้องดำรงไว้	xx	xx	xx	xx
(9) เงินสดเกิน (ขาด) สุทธิ	<u>xx</u>	<u>xx</u>	<u>xx</u>	<u>xx</u>
รายการวางแผนทางการเงิน :-				
(10) กู้ยืมเงินหรือขายหลักทรัพย์	xx	-	xx	-
(11) จ่ายชำระหนี้หรือซื้อหลักทรัพย์	xx	xx	-	xx
(12) เงินสดปลายงวดยกไป	xx	xx	xx	-
(13) เงินกู้สะสม	xx	xx	xx	xx

บริษัท สีสหาย จำกัด
งบประมาณเงินสด
สำหรับระยะเวลา 4 เดือน สิ้นสุด วันที่ 30 เมษายน 25X2

	หน่วย : บาท				
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	รวม
เงินสดยกมาต้นงวด	35,000	→ 36,800	→ 36,000	→ 35,600	35,000
รายการดำเนินงาน :					
เงินสรับ :					
เงินสรับจากการขาย (จากขั้นที่ 1)	211,800	221,200	209,600	210,600	853,200
เงินสรับจากดอกเบี้ยพันธบัตร	-	-	-	60,000	60,000
(1) รวมเงินสรับ	246,800	258,000	245,600	306,200	948,200
เงินสจ่าย :					
เงินสจ่าย (จากขั้นที่ 2)	132,000	138,000	126,000	114,000	510,000
เงินเดือนและค่าแรง	50,000	50,000	50,000	50,000	200,000
ค่าเช่าโรงงาน	20,000	20,000	20,000	20,000	80,000
เงินปันผลจ่าย	-	-	-	20,000	20,000
ซื้อเครื่องจักร	-	-	100,000	-	100,000
ค่าสาธารณูปโภค	8,000	8,000	8,000	8,000	32,000
ภาษีเงินได้	-	6,000	-	-	6,000
ชำระคืนเงินกู้	-	-	40,000	-	40,000
ดอกเบี้ยจ่าย	-	-	1,000	-	1,000
(2) รวมเงินสจ่าย	210,000	222,000	345,000	212,000	989,000
(3) เงินสดคงเหลือ (1 - 2)	36,800	36,000	(99,400)	94,200	(40,800)
(4) หัก เงินสดขั้นต้นที่ต้องชำระให้ (จากขั้นที่ 3)	(35,000)	(35,000)	(35,000)	(35,000)	(35,000)
(5) เงินสดเกิน (ขาด) สุทธิ (3-4)	1,800	1,000	(134,400)	59,200	(75,800)
รายการวางแผนทางการเงิน :					
(6) กู้เงิน	-	-	135,000	-	135,000
ขายหลักทรัพย์	-	-	-	-	-
(7) จ่ายชำระหนี้	-	-	-	(55,000)	(55,000)
ซื้อหลักทรัพย์	-	-	-	-	-
เงินสดปลายงวด (5+6-7+4)	(8) 36,800	(9) 36,000	(10) 35,600	(11) 39,200	→ 39,200
เงินกู้สะสม	-	-	(12) 135,000	(13) 80,000	→ 80,000